

Fucskárné
Kis Zsuzsa

(1951-2009.)

Fucskárné Kis Zsuzsától búcsúzom, sokunk Zsuzsájától, Zsuzsikájától, a szerethető szorgalmas munkatárától, a mindenkin segíteni akaró, segíteni igyekvő embertől. Őt gyászoljuk, a mindig vidám, örökké szolgálatkész kollégát, a minden jó ügyért szívesen lelkesedő, csupa-szív Fucskár Zsuzsát.

Akik most összegyűltünk a Bakáts-téri templomban, hogy végső búcsút vegyünk tőle, nehezen tudjuk elképzelni, hogy nincs többé közöttünk, hiányolnunk kell munkáját, nem kérhetjük többé a segítségét. Erre a gyászszertartásra a hozzátartozókon és barátokon kívül eljöttek Zsuzsa első munkahelye, az Agrárgazdasági Kutató Intézet dolgozói közül is, és sokan vannak itt második munkahelye, a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus munkatársai közül. De eljöttek az egykori Népművészeti Baráti Kör, az Erdélyi Szövetség, a Lakatos Demeter Egyesület, a Honismereti Szövetség és a Magyar Művelődési Szövetség képviselőiben is, hiszen Zsuzsa sokaknak és sokféleképpen igyekezett segíteni. Nem pénzért, még csak nem

is hálálkodásért vállalta az általa fontosnak érzett ügyeket. Önmagát soha nem helyezte előtérbe, szerény, inkább visszahúzó egyénisége miatt keveset tudtunk róla, magam is, aki negyven esztendeje ismertem és oly sok területen dolgoztunk együtt, csak most, mikor átolvastam önéletrajzait, szereztem tudomást életének néhány mozzanatáról.

Pedig végtelenül egyszerű ez az élet, nem voltak benne látványos események, fordulatok, kitérők. Egy helyét nem kereső, hanem tudó, szerepét felismerő és elfogadó, szolgáló típusú ember szorgalmas élete volt az övé.

1951. június 18-án született Budapesten, a X. kerületben, Kőbányán. S hogy milyen sokat jelentett számára az a nem éppen fölemelő látványt nyújtó munkástelep, azt láthattam és hallhattam, mikor az ugyancsak arról a vidékről származó Takács Gyula kollégánkkal, nagy szeretettel elevenítették a szülőhely emlékeit, ahol Zsuzsa leány korában élt, és sokáig egyedül gondozta beteg édesanyját, majd édesapját. Iskoláit is ott, Kőbányán végezte, a Leővey Klára Közgazdasági Szakközépiskolában érettségizett, emellett középfokú jegyzőkönyvvezetői, gyors- és gépírói képzést is nyert.

1969-ben, 18 esztendőskorában kezdett dolgozni Budapesten, az Agrárgazdasági Kutató Intézetben, ahol először az Erdei Ferenc által vezetett Zöldség-ökonómiai Csoporthoz került, majd különböző osztályok és főosztályok titkárnőjeként, az Intézet egyik legjobb gépírónője, ügyvezető titkárnője lett. Szeretreméltó egyénisége miatt valamennyi munkatársa kedvelte és szívesen dolgozott vele, számos doktori- és kandidátusi disszertáció az ő kezétől kapta végleges formáját. 1992. április 13-tól a Magyar Művelődési Intézet igazgatóságának titkárságára került, 2003-tól pedig ugyanitt, a határon túli magyarokkal foglalkozó munkacsoport ügyintézője volt egészen 2008. július 31-ig, amikor kérte nyugdíjazását.

Fucskár Zsuzsa kenyérkereső munkája mellett szívességből és jókedvvel segített az 1988-ban megalakult Erdélyi Szövetség adminisztrációjában, az 1990-es évek elejétől pedig a moldvai csángók érdekeit szolgáló Lakatos Demeter Csángómagyar Kulturális Egyesület gazdasági ügyintézőjeként vett részt a szervezet munkájában. De nem volt szinte senki, aki ne fordulhatott volna hozzá bizalommal, éppen néhány napja emlékeztünk a Magyar Művelődési Társaság közgyűlésén rá és a tőle kapott segítségre, amit ezután nélkülözniük kell.

Családja – férje, testvére, keresztanyja, keresztlánya s azok családjai – után talán én köszönhetek neki a legtöbbet. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet

népdalkörré alakított szakszervezeti rendezvényeinek, vagy a Kodály nyomában járó kulturális túráknak, a Népművészeti Baráti Kör egyetlen fillér támogatás nélkül megvalósított előadásainak szervezésében, a Honismereti Szövetség és a Lakatos Demeter Egyesület munkájában mindig számíthatam, számíthattunk rá. S aki ismeri a civil szervezetek nehéz, sokszor az egykori szegénylegényekéhez hasonló életfeltételeit, az tudja igazán értékelni ezeket az önzetlen szolgálatokat.

Fucskárné Kis Zsuzsára egész életében a jókedv és a segítőkészség volt jellemző. Még egészségének romlásakor, fogyatkozó energiáival is arra törekedett, hogy megfeleljen vállalt feladatainak. Ezért

szerette és becsülte őt mindenki két munkahelyén, számtalan kapcsolatában, negyven esztendőn keresztül, egészen – ha nem is váratlanul, de mégis hirtelen bekövetkezett – haláláig.

Úgy emlékszünk rá, mint olyan emberre, akinek volt véleménye a világról. Szeretném hinni, hogy nemcsak mi kaptunk tőle – munkát, segítséget, vidámságot – de a velünk és általunk végzett munka az ő életét is sokszínűbbé, tartalmasabbá tette. Kedves Zsuzsa, nyugodjál békében. Még nagyon sokáig fogunk emlékezni Rád.

Halász Péter

(Elhangzott 2009. január 23-án, a Bakáts téri templomban tartott gyászszertartáson.)

Kosztolányi Dezső: *Halotti Beszéd*

Látjátok feleim, egyszerre meghalt
és itt hagyott minket magunkra. Megcsalt.
Ismertük őt. Nem volt nagy és kiváló,
csak szív, a mi szívünkhöz közel álló.
De nincs már.
Akár a föld.
Jaj, összedőlt
a kincstár.

Okuljatok mindannyian e példán.
Ilyen az ember. Egyedüli példány.
Nem élt belőle több és most sem él,
s mint fán se nő egyforma két levél,
a nagy időn se lesz hozzá hasonló.

Nézzétek e főt, ez összeomló,
kedves szemet. Nézzétek, itt e kéz,
mely a kimondhatatlan ködbe vész
kővé meredve,
mint egy ereklye,
s rá ékírással van karcolva ritka,
egyetlen életének ősi titka.

Akárki is volt ő, de fény, de hő volt.
Mindenki tudta és hirdette: ő volt.
Ahogy szerette ezt vagy azt az ételt,
s szólt, ajka melyet mostan lepecsételt
a csönd, s ahogy zengett fülünkbe hangja,
mint vízbe sülyedtt templomok harangja

a mélybe lenn, s ahogy azt mondta nemrég:
„Édes fiacskám, egy kis sajtot ennék”,
vagy bort ivott és boldogan meredt a
kezában égő, olcsó cigaretta
füstjére, és futott, telefonált,
és szőtte álmát, mint színes fonált:
a homlokán feltündökölt a jegy,
hogy milliók közt az egyetlenegy.

Keresheted őt, nem leled, hiába,
se itt, se Fokföldön, se Ázsiába,
a múltba sem és a gazdag jövőben
akárki megszülethet már, csak ő nem.
Többé soha
nem gyúl ki halvány-furcsa mosolya.
Szegény a forgandó tündér szerencse,
hogy e csodát újólag megteremtse.

Édes barátaim, olyan ez éppen,
mint az az ember ottan a mesében.
Az élet egyszer csak őrája gondolt,
mi meg mesélni kezdtünk róla: „Hol volt...”,
majd rázuhant a mázsás, szörnyű mennybolt,
s mi ezt meséljük róla sírva: „Nem volt...”
Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbra,
mint önmagának dermedt-néma szobra.
Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer.
Hol volt, hol nem volt a világon egyszer.